

(דף קמ"ד ע"א) דָּא, וְאַמְרָה שְׁלֵמָה בְּרוּחַ קִדְשָׁא.

תּוֹשְׁבַחְתָּא דְּשִׁירְתָּא דָּא, אִיהִי כְּלָלָא דְּכָל אֹרִייתָא. כְּלָלָא דְּכָל עוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, כְּלָלָא דְּרִיזָא
דְּאַבְהוֹ, כְּלָלָא דְּגְלוּתָא דְּמַצְרִים. וְכַד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַיִם. וְתוֹשְׁבַחְתָּא דִּימָא. כְּלָלָא דְּעֶשֶׂר
אֲמִירָן. וְקוּימָא דְּהַר סִינַי. וְכַד אָזְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּרָא, עַד דְּעָלוּ לְאַרְעָא, וְאַתְּבִינִי בִּי מִקִּדְשָׁא.
כְּלָלָא דְּעֶטְוִרָא דְּשִׁמְאָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, בְּרַחֲמֵימוּ וּבְחֻדְוָה. כְּלָלָא דְּגְלוּתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל בִּינֵי עַמְמֵינָא,
וּפְוִרְקֵנָא דְּלַהוֹן. כְּלָלָא דְּתַחֲוִית הַמַּתִּים, עַד יוּמָא דְּאִיהִי שַׁבַּת לֵינִי. מָאִי דְּהוּדָה, וּמָאִי דְּהוּי, וּמָאִי
דְּזַמִּין לְמַהוּי, לְבַתֵּר בִּיּוּמָא שְׁבִיעָאָה, כַּד יְהֵא שַׁבַּת לֵינִי, כְּלָלָא אִיהוּ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים.

וְעַל דָּא תְּנִינֵן, כָּל מָאן דְּאַפִּיק פְּסוּקָא דְּשִׁיר הַשִּׁירִים, וְאַמְרָ לִיה בְּבִי מִשְׁתָּיָא. אֹרִייתָא אִיהִי
הַגִּירָת שָׁק, וְסִלְקָא לְגַבִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַמְרָה קַמִּיה, עַבְדוּ לִי בְּנִיךְ מַחוּדָּ בְּבִי מִשְׁתָּיָא. וְדָאִי
אֹרִייתָא סִלְקַת וְקַאמְרַת הָכִי, בְּגִין דָּא אֲצַטְרִיךְ לְנַטְרָא, וְלִסְלַקָּא עֲטָרָא עַל רִישֵׁיהָ דְּדִבְרֵי נֶשֶׁךְ, כָּל
מַלְאָה וּמַלְאָה דְּשִׁיר הַשִּׁירִים.

וְאִי תִימָא אֲמָאִי אִיהִי בֵּין הַפְּתוּבִים, הָכִי הוּא וְדָאִי, בְּגִין דְּאִיהוּ שִׁיר תּוֹשְׁבַחְתָּא דְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל,
קָא מִתְעַטְרָא לְעֵילָא. וּבְגִין כַּד, כָּל תּוֹשְׁבַחְוֹ דְּעֲלָמָא, לָא סִלְקָא רְעוּתָא לְגַבִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
כַּתּוּשְׁבַחְתָּא דָּא.

הָכִי אֹלִיפְנָא, שִׁיר, חַד. הַשִּׁירִים, תְּרִין. אֲשֶׁר, הָא תְּלַת. וְרִיזָא דָּא, דְּאַתְיָהִיב פּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה
וְאַתְנַטִּיל בֵּין יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. וְכָלָא אֲתַעַר לְגַבִּי מִלְּפָא דְּשִׁלְמָא דִּילִיה. וּבַהֲאִי אֲסַתְּלַק רְעוּתָא
לְעֵילָא לְעֵילָא בְּרִיזָא דָּאִין סוּף. רְתִיבָא קְדִישָׁא הָכָא אֲשַׁתְּכַת. דְּהָא אַבְהוֹן אִינּוֹן רְתִיבָא, דְּדוּד
מִלְּפָא אֲתַחְפֵּר עֲמַהוֹן, אִינּוֹן אַרְבַּע רִיזָא דְּרְתִיבָא קְדִישָׁא עֲלָאָה. וּבְגִין כַּד, אַרְבַּע תִּיבִין בְּהֵאִי
קָרָא קְדַמְאָה, רִיזָא דְּרְתִיבָא קְדִישָׁא שְׁלִימְתָא.

תּוֹ רִיזָא דָּא, שִׁיר: דָּא רִיזָא דְּדוּד מִלְּפָא, דְּאִיהוּ רִיזָא לְסִלְקָא בְּשִׁיר. הַשִּׁירִים: אֵלִין אַבְהוֹן, רִיזָא
דְּמִמְנֵן רְבִרְבּוֹן, רְתִיבָא שְׁלִימְתָא כְּדָקָא יָאוּת. אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה: רִיזָא מָאן דְּרַכִּיב עַל רְתִיבָא שְׁלִימְתָא
דָּא.

וּבַהֲאִי קָרָא אֲשַׁתְּכַח שְׁלִימוֹ דְּרִיזָא, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, רִיזָא דְּכָל מְהִימְנוּתָא. וְכָלָא אִיהוּ
רְתִיבָא שְׁלִימְתָא לְמָאן דִּידִיעַ, וְלְמָאן דְּלָא אֲתִידַע, וְלִית מָאן דְּקָאִים לְמַגְדַּע בִּיה. וְעַל דָּא
אֲתַמַּר הָאִי קָרָא בְּאַרְבַּע תִּיבִין, רִיזָא דְּרְתִיבָא שְׁלִימְתָא מִכָּל סְטֵרִין. מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה, רִיזָא לְחַפְּימִין
אַתְמָסֵר.

וְתוֹ אִית בִּיה רִיזָא פְּנִימְאָה, דְּתִנִּינֵן, מָאן דְּחָמִי עֲנָבִין בְּחֻלְמִיהָ, אִי חִיּוּרִין אִינּוֹן טְבִין. אוּכְמִין,
בְּזִמְנֵן טְבִין, דְּלָא בְּזִמְנֵן צְרִיבִין רַחְמִי. מָאִי שְׁנָא חִיּוּרִי, וּמָאִי שְׁנָא אוּכְמִי, וּמָאִי שְׁנָא בְּזִמְנֵן, וּמָאִי
שְׁנָא דְּלָא בְּזִמְנֵן. וְתוֹ, תְּנִינֵן אַכְלָן לְאִינּוֹן אוּכְמִי, מוּבְטַח לִיה דְּהוּא בֶן עֲלָמָא דְּאַתִּי, אֲמָאִי.

אַלָּא תְּנִינֵן, אִילָנָא דְּחַב בִּיה אָדָם קְדַמְאָה, עֲנָבִין הוּוּ, דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים ל"ב) עֲנַבְמוֹ עֲנָבִי רוּשׁ. וְאַלִּין
אִינּוֹן עֲנָבִין אוּכְמִין, בְּגִין דְּאִית עֲנָבִין אוּכְמִין, וְאִית עֲנָבִין חִיּוּרִין. חִיּוּרִין טְבִין, דְּהָא מִסְטֵר דְּחִיּוּרִין

אינון. אוֹבְמִין צְרִיכִין רַחֲמֵי דְהָא מְסֻטְרָא דְמוֹתָא אִינוּן. בְּזִמְנָן טָבִין, מָאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְּבְזִמְנָא דְחֻוּרֵי נְשִׁטָן, כְּלָא אֲתַבְסָם, דְּהָא בְּהָוָא זְמָנָא כְּלָא אַצְטְרִיד לְתַקְוָנָא, וְכְלָא אִיהוּ שְׁפִיר, וְכְלָא תַקְוָנָא חָדָא, אוֹבְמָא וְחֻוּרָא. וּבְזִמְנָא דְחֻוּרֵי לָא שְׁלֵטָאן, וְאוֹבְמֵי אֲתַחְזִוּן, לְמִינְדַע דְּהָא פְּדִינָא דְמוֹתָא סְלִיק, וְאַצְטְרִיד רַחֲמֵי דְהָא אֵילָנָא דְחָב בֵּיהּ אָדָם קַדְמָאָה, וְגָרִים מוֹתָא לִיהּ וְלְכָל עֲלָמָא חָמָא.

הָכָא אִית לָאִסְתַּפְלָא, וְאִי לָאו דְמַר הָכָא, לָא אִימָא. תְּנִינָן דְעֲלָמָא דָא, אִיהוּ כְּגֻוְנָא דְעֲלָמָא דְלַעֲיָלָא, וְעֲלָמָא דְלַעֲיָלָא כָּל מַה דְתָהוּ בְּהָא עֲלָמָא, הָכִי אִיהוּ לְעֵילָא, אִי נְחָשׁ גָּרִים מוֹתָא לְאָדָם לְתַתָּא, לְעֵילָא אִמָּאִי. (ד' קמ"ד ע"ב) אִי תִימָא, (עוד) לְאֲתַתָּא, (ס"א לְתַתָּא) דְבְּגִין נְחָשׁ אֲגַרַע נְהוּרָא, דְּהָא סִיחָרָא גַרַע נְהוּרָא לְזִמְנָן, וּבְהָוָא זְמָנָא אִיהוּ מִיתַת. דְּכֻוּרָא אִמָּאִי. דְּאִי נִימָא דְסִיחָרָא בְּעֵטִיו דְּהָאִי נְחָשׁ מִיתַת, בְּגַרְעֵנוּ דְנְהוּרָא. הָא תְּנִינָן, דְּלָא בְּגִין נְחָשׁ תָּוָה. אֲלָא דְאֲמַרְהָ סִיחָרָא קָמִי קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא וְכוּ', הָא לָא תָּוָה בְּגִין נְחָשׁ. וְאִי תִימָא דְבַעֲלָה הָכִי הוּא, חַס וְשָׁלוֹם דְגַרְעֵנוּ הוּי לְעֵילָא.

אֲלָא כָּל דָּא סִתְרֵי אוֹרֵייתָא, וְנְחָשׁ כְּכָלָא אֲתַקִּין גַּרְעֵנוּ. תָּא חֲזִי וְהָכִי אוֹלִיפְנָא, כָּל מַה דְעָבַד קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא עֵילָא וְתַתָּא, כְּלָא בְּרִוָא דְדַכְר וְנוֹקְבָא אִיהוּ, וְכַמְּה דְרַגִּין אִינוּן לְעֵילָא, מְשַׁנְיִין אֵלִין מְאֵלִין. וּמְדַרְגָּא עַד דְרַגָּא רְוָא דְאָדָם, וְאִינוּן דְרַגִּין דְאִינוּן זִינָא חָדָא, עָבַד לִוְן קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא דִיוֹקְנָא דְחַד גּוֹפָא, עַד דְסֻלְקִין בְּרִוָא דְאָדָם.

וְתִינָן, בְּיוֹמָא תְּנִינָא דְעוֹבְדָא דְבִרְאשִׁית, דְאֲתַבְרִי בֵּיהּ גִּיהֶנָם, אֲתַעֲבִיד חַד גּוֹפָא בְּרִוָא דְאָדָם, וְאִינוּן נְשִׁיפִין מְגֻנָן דְמִתְקַרְבִּין לְאִשָּׁא, וּמִתִּין וּמְהַדְרִין כְּמִלְקַדְמִין. וְדָא בְּגִין דְאִינוּן אֲתַקְרִיבוּ לְגַבִּי הָאִי חוּיָא, וְאִיהוּ אָדָם קַדְמָאָה דְאֲתַפְתָּא גּוֹ מְשַׁכְנָא בְּהָאִי חוּיָא, וְעַל דָּא מִית, וְחוּיָא גָרִים לִיהּ מוֹתָא דְאִיהוּ קָרִיב לִיהּ.

וּבְכָל אֲתַר אָדָם דְכַר וְנוֹקְבָא אִיהוּ, אַבְל אָדָם דְאִיהוּ קַדְשָׁא עֲלָאָה, אִיהוּ שְׁלֵטָא עַל כְּלָא, דָּא יְהִיב מְזוּנָא וְחִיין לְכָלָא. וְעַם כָּל דָּא כְּכָלָא מְנַע נְהוּרָא הָאִי חוּיָא תַקִּיפָא. כַּד מְסַאִיב מְשַׁכְנָא נּוֹקְבָא דְהָוָא אָדָם כְּדַקְאֲמַר מִיתַת, וְדְכֻוּרָא מִית, וְסֻלְקִין כְּמִלְקַדְמִין. וְעַל דָּא כְּלָא כְּגֻוְנָא דְלַעֲיָלָא.

אַכְל אִינוּן עֲנָבִין אוֹבְמִין, מוֹבְטַח לִיהּ דְהוּא בִּן עֲלָמָא דְאֲתִי, בְּגִין דְשִׁינִי, וְשְׁלִיט עַל הָהוּא אֲתַר, (נ"א וְאֲעֵבַח) וְאֲתַגְבַּר עֲלֵיהּ, וְאֲדַק לִיהּ, כְּמַה דְאֲתִי אָמַר (דניאל ז) אַכְלָא וּמְדַקָּא. כִּינָן דְאֲעֵבַר הָהִיא קַלִּיפָה תַקִּיפָא, הָא אֲתַקְרַב לְגַבִּי עֲלָמָא דְאֲתִי, וְלִית מָאן דְמַחִי בִידֵיהּ. וְעַל דָּא, מָאן דְחָמִי בְּחֻלְמִיָה דְאִינוּן עֲנָבִין אוֹבְמִין אַכְל וּמְהַדְק מוֹבְטַח לִיהּ וְכוּ'.

כְּגֻוְנָא דָּא, לָא הוּי שִׁיר בְּבִיתָא דְדוּד, עַד דְאֲתַעֲבְרוּ אִינוּן עֲנָבִין אוֹבְמִין, וְשְׁלֵטָא עֲלֵיהּ, וּבְדִין אֲתַמַּר שִׁיר הַשִּׁירִים, כְּמַה דְאֲתַמַּר. וְאֲפִילוּ בְּאֲתַר דָּא אֲקָרִי עֲנָבִים, כְּמַה דְאֲתִי אָמַר (הושע ט) כְּעֲנָבִים בְּמַדְבַּר וְגו', וְאֵלִין אִינוּן עֲנָבִים חֻוּרִין.

שִׁירְתָּא דָּא אִיהִי מְעֵלְיָא עַל כָּל שְׂאֵר שִׁירֵין דְּקַדְמָאי. כָּל שִׁירֵין דְּקַדְמָאי אָמְרוּ, לָא סְלִיקוּ אֶלְיָא
גוּ שִׁירֵין דְּמִלְאָכִי עֲלָאי אָמְרִי. וְאַף עַל גַּב דְּהָא אוּקְמוּהָ, אֲבָל פְּתִיב שִׁיר הַמְעֵלוֹת לְדוּדָה, שִׁיר
הַמְעֵלוֹת שִׁיר דְּמִלְאָכִי עֲלָאי אָמְרִי. דְּאִינוּן מְעֵלוֹת וְדַרְגִּין. אָמְרִי לְמַאן. לְדוּדָה. לְבַקְשָׁא טְרַפָּא
וּמְזוּנָא מִנִּיהָ.

תוּ שִׁיר הַמְעֵלוֹת, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (תהלים מו) עַל עֲלָמוֹת שִׁיר. (שִׁיר הַשִּׁירִים א) עַל כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבוּהָ.
לְדוּדָה, בְּגִין דְּדוּד מְלָפָא עֲלָהָה, דְּאִיהוּ מְשַׁבַּח תְּדִיר לְמִלְפָּא עֲלָהָה.

כִּיּוֹן דְּאֵתָא שְׁלָמָה מְלָפָא, אָמַר שִׁיר דְּאִיהוּ עֲלָהָה לְעֵילָא. דְּרַבְרַבִּי עֲלָמָא עֲלָאין, קָאמְרִי לְגַבִּי
מְלָפָא עֲלָהָה, דְּשְׁלָמָא כְּלָא דִּילֵיהָ. כְּלָהוּ דְּאָמְרִי שִׁירְתָּא, לָא סְלִיקוּ בְּהֵיא שִׁירְתָּא לֹמְרָה, אֶלְיָא
הֵיא שִׁירְתָּא דְּמִלְאָכִי עֲלָאי קָאמְרִי. פֵּר שְׁלָמָה מְלָפָא, דְּסְלִיק בְּהֵיא שִׁירְתָּא לְמָה דְּרַבְרַבִּין
עֲלָאין עֲמוּדֵי עֲלָמָא קָאמְרִי. כָּל בְּנֵי עֲלָמָא בְּרַתִּיכִין תַּתְּאִין, שְׁלָמָה מְלָפָא בְּרַתִּיכִין עֲלָאין.

וְאִי תִּימָא, מִשָּׁה דְּסְלִיק בְּדַרְגָּא דְּנְבוּאָה וּבְחַבִּיבּוֹ לְגַבִּי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא,
הֵיא שִׁירְתָּא דְּקָאמַר בְּרַתִּיכִין תַּתְּאִין הוּהּ, וְלָא סְלִיק יְתִירָה. תָּא חֲזִי, שִׁירְתָּא דְּקָאמַר מִשָּׁה,
סְלִיק לְעֵילָא וְלָא לְתַתָּא. אֲבָל לָא אָמַר שִׁירְתָּא כְּשְׁלָמָא מְלָפָא, וְלָא הוּהּ בַּר נֶשׁ דְּסְלִיק בְּשִׁירְתָּא
כְּשְׁלָמָה.

מִשָּׁה סְלִיק בְּתוֹשְׁבַח־תִּיהָ לְעֵילָא, וְתוֹשְׁבַח־תָּא דִּילֵיהָ הוּהּ, לְמִיתַב תְּנַשְׁבָּחוּן וְהוּדָאן לְמִלְפָּא עֲלָהָה,
דְּשׁוּיב לֹון לְיִשְׂרָאֵל, וְעָבִיד לֹון נְסִין וּגְבוּרָאן בְּמַעְרִים, וְעַל יַמָּא. אֲבָל דְּדוּד מְלָפָא, וְשְׁלָמָה בְּרִייה,
אָמְרוּ שִׁירְתָּא

